Széchenyi rakpart 7. Hrsz 24680

A Duna-szabályozás következtében elsősorban Lipótváros területe növekedett meg. A Lánchíd építésével kapcsolatos feltöltési munkálatok révén keletkezett az a teleksáv, ahol a Magyar Tudományos Akadémia felépült, az Akadémia mögött aztán hamarosan elkészült a Rudolf rakpart többi háza is, többek között a 7. számú épület. A jelenlegi négyemeletes épület a Széchenyi rakpart és a Steindl utca sarkán áll. [1]

A rakparti homlokzata 9 tengelyes, borítása sávozott, melyet a földszinten megtörnek a nyílások, az emeleteken pedig a két oldalrizalit. Vízszintesen csupán két övpárkány fut, az első emelet alatt és felett. A földszinten található a bejárat középen, kétoldalán 4-4 kerek záródású ablak nyílik. Az első emelet közepén három ablakhossznyi balusztrádos erkély lett kialakítva, ahogyan a második szint rizalitjain is a páros aediculás ablakok alatt. Az első két emelet ablakai szemöldökpárkányosak, míg a harmadik szint nyílásai íves oromzatos díszítést kaptak, ezekkel ellentétben a negyedik emelet szinte puritán, alig kapott hangsúlyt.

A Steindl utcai oldalon a főhomlokzat ismétlődik, leszámítva, hogy itt elhagyták az egyik oldalrizalitot és az erkélyeket is, ellenben a földszinten két nyílás helyét egy nagy gépkocsibejáró foglalja el. Továbbá elhelyeztek egy fehér márványtáblát is (110x56 cm), amely az Országház tervezőjének állít emléket, akinek a neve egyébként az épület történetével nem kapcsolódik össze (nem lakott itt). Csak az elnevezés miatt került a tábla a házra, amit Nagy István János készített, felirata „STEINDL IMRE /1839-1902/ építőművész / műegyetemi / tanár / az Országház tervezője”.

Annyi bizonyos, hogy a mai épület helyén már 1879-ben állt egy ház, amit Hild Károly tervezett 1869-ben, ez 1908-ig Stein Frigyes tulajdonában volt és lehetséges, hogy ő volt az építtető is. 1870-ben egy alagút vezetett a pincébe, ezt szintén Hild tervezte.[2]

A földszinti üzlethelységben működött a Schillinger Miksa Rt., egy zsák-, ponyva- és zsinegkereskedés, ahol például a Zsák és Ponyvakereskedők Egyesülete is rendszeresen tartott közgyűlést. A cég 1927-ig üzemelt, családi tulajdonban maradt. A tervtári anyagok tanúsága szerint 1928-ban a Földmár levélpapír és borítékgyár került a helyére, fakarzatot építettek, gépeket helyeztek el (Schubert rendszerű levélboríték gyártó gép, vágó gép, stanzoló gép stb.).

A ház következő tulajdonosa Zombory Richard volt 1916-ig, az első világháború alatti és utáni tulajdonosokról nincs biztos adat. 1928-ban a ház már Gabriel Welsé. Az 1988-as lakóktól származó információk szerint 1944 júliusában bombatámadás érte az egykori épületet. A keletkezett foghíjat sokáig a Magyar Dolgozók Pártja garázsaként használták, a ház építtetője is az MDP volt. Az épület 1952-54 között épült, [3] és a homlokzat helyreállítása nagyrészt az eredeti tervek szerint készült.[4] A Fővárosi Tanácsnak ekkor még érvényben volt egy rendelete, hogy a palotasorra való tekintettel csak olyan méretű ablaknyílások építhetők, amelyek nem térnek el a környék épületeitől, így a lakások belmagassága meglepően nagy,

---

[1] Adalékok a Lipótváros történetéhez, II. kötet, A Budapesti Városszépítő Egyesület kiadása, 1988. 409.o.
[2] https://maps.hungaricana.hu/hu/BFLTervtar/11565/
[3] Adalékok a Lipótváros történetéhez, II. kötet, A Budapesti Városszépítő Egyesület kiadása, 1988. 410.o.
[4] https://maps.hungaricana.hu/hu/BFLTervtar/10409/view/?pg=3&bbox=-6120%2C-9233%2C12298%2C336

4,10 méter és a ház stílusával is beilleszkedik a többi épület közé.[5] A mai alaprajza eltér az 1869-estől, míg az eredeti U alakú volt, a mai épület L alakban helyezkedik el.

A megépült lakások az akkori időkben luxuslakásoknak számítottak, mind a 32 db, egy- és kétszoba hallos lakás összkomfortos. A földszinten társalgót is kialakítottak, és volt egy műterem-lakás is. A legfelső emeleten volt a Rákosi Mátyás gyermekotthon, ez később bölcsődeként működött, később a tetőszerkezet meghibásodása miatt már életveszélyessé nyilvánították és nem használták.[6] 1987-től felújították, majd újra megnyitották, ma egy 30 férőhelyes bölcsőde működik az V. emeleten. A gyermekfoglalkoztatók 80 m^2 belső udvarra néző teraszhoz kapcsolódnak, amely a gyermekek levegőztetését biztosítja. Saját konyhával rendelkező speciális diétát biztosítani tudó intézmény. A gyermekcsoportszobák a gyermekek korának megfelelő, korszerű bútorokkal berendezettek. Korszerű játékok biztosítják a gyermekek fejlődését, napközbeni tevékenységét.[7]

Az első lakók 1954 januárjában költöztek be az épületbe. Az „őslakók" fontos pártmegbízatást végző emberek; a Kossuth Kiadó főszerkesztője, gyárigazgatók, a Politikai Főiskola tanára stb. voltak és szolgálati lakásként kapták otthonukat. A műteremlakásban Somogyi Győző grafikusművész lakott és dolgozott.[8]

Érdekességként az 1988-as lakók megemlítették azt is, hogy 1956-ban egy szovjet páncélos állt az ablak alatt, védve az épületet, illetve a lakókat. Elmondták még, hogy az addig központi fűtéssel (szénkazán) ellátott ház akkor jutott gázfűtéshez, amikor a Dunaparton felépült az Intercontinental Szálloda, ahol gázfűtést alkalmaztak, és a környék házait ekkor csatlakoztatták rá a gázhálózatra. Így az egykori társalgó, melyet a fűtő részére átalakítottak szolgálati lakássá, végkép megszűnt.[9]

<u>Szemezgetés a lakcímjegyzékből:</u>

1882.

- Goldberger Sam, gabona nagykereskedő
- Karvinszki Ernő báró, dunagőzhajózási kapitány
- Raschl Jos, ügynök
- Stein Frigyes, magánzó
- Szumrák Júlia, magánzó és Szumrák Pál, Emil, kir. vasúti és hajózási felügyelő

1883-84.

- Bizományi üzletek – Zöllner & Zobel
- Ratzenhofer Gusztáv hajókapitány
- Pfannschmiedt Kálmán, min. osztálytanácsos

---

[5] Adalékok a Lipótváros történetéhez, II. kötet, A Budapesti Városszépítő Egyesület kiadása, 1988. 410.o.
[6] Adalékok a Lipótváros történetéhez, II. kötet, A Budapesti Városszépítő Egyesület kiadása, 1988. 410.o.
[7] http://www.belvaros-lipotvaros.hu/index.php?pg=_intezmenyek&id=138
[8] Adalékok a Lipótváros történetéhez, II. kötet, A Budapesti Városszépítő Egyesület kiadása, 1988. 410.o.
[9] U.o.